

Előterjesztés az Egészségügyi és Szociális Bizottság ülésére

Tárgy: Beszámoló az Önkormányzattal szerződéses jogviszonyban álló szociális és gyermekjóléti alapellátást nyújtó szolgáltatók 2015. évi munkájáról

Tisztelt Egészségügyi és Szociális Bizottság!

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.), valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) rendelkezik a települési önkormányzatok által, kötelezően biztosítandó szociális (Szt. 86. §) és gyermekjóléti (Gyvt. 94. §) alap- és szakosított ellátásokról.

Mindkét törvény lehetőséget ad arra, hogy az előírt ellátásokat az önkormányzatok – saját intézmények hiányában – külső szolgáltatók bevonásával teljesítsék, ellátási szerződés vagy megállapodás alapján.

Kerületünkben az Önkormányzat által kötelezően biztosított és az önként vállalt ellátásokat, azok jogszabályi háttérét, valamint az ellátást nyújtó szolgáltató, intézmény megnevezését az alábbi táblázatban foglaltuk össze:

Kötelező ellátások	Önként vállalt ellátások	Ellátást nyújtó intézmények
Szociális étkeztetés (Szt. 62. §)		Hegyvidéki Szociális Központ
Házi segítségnyújtás (Szt. 63. §)		Hegyvidéki Szociális Központ
Idősek nappali ellátása (Szt. 65/F. §)		Hegyvidéki Szociális Központ
Családsegítés (Szt. 64. §)		Családsegítő és Gyermekjóléti Központ
	Pszichiátriai betegek közösségi ellátása (Szt. 65/A. §)	Családsegítő és Gyermekjóléti Központ
Pszichiátriai betegek nappali ellátása (Szt. 65/F. §)		Családsegítő és Gyermekjóléti Központ
	Szenvedélybetegek közösségi ellátása (Szt. 65/A. §)	Magyar Máltai Szeretetszolgálat
Szenvedélybetegek nappali ellátása (Szt. 65/F. §)		Magyar Máltai Szeretetszolgálat
Hajléktalanok nappali ellátása (Szt. 65/F. §)		Magyar Máltai Szeretetszolgálat
Fogyatékosok nappali ellátása (Szt. 65/F. §)		Budapest Főváros XI. kerület Újbuda Önkormányzata Értelmi Fogyatékosokkal Élők és Segítőik Közép-magyarországi Regionális Közhasznú Egyesület Fejlesztő Napközi Otthon

Kötelező ellátások	Önként vállalt ellátások	Ellátást nyújtó intézmények
	Utcai szociális munka (Szt. 65/E. §)	Magyar Máltai Szeretetszolgálat
	Támogató szolgáltatás (Szt. 65/C. §)	Egalitás Alapítvány
Időskorúak gondozóháza (Szt. 80. §)		Boldog Gizella Alapítvány
Gyermekjóléti szolgáltatás (Gyvt. 40. §)		Családsegítő és Gyermekjóléti Központ
Bölcsőde (Gyvt. 42. §)		Svábhegyi Bölcsőde Zugligeti Bölcsőde Krisztinavárosi Bölcsőde
Gyermekek átmeneti otthona (Gyvt. 48. §)		Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzata
Családok átmeneti otthona (Gyvt. 48. §)		Sorsunk és Jövőnk Szeretetszolgálat

Az ellátási szerződés, illetve a megállapodás tartalmi elemeiről a Gyvt. 97. §-a és az Szt. 121-122. §-a rendelkezik. A 121. § (2) bekezdés i) pontja szerint az ellátási szerződések kötelező eleme az ellátást biztosító szervezetek beszámolási kötelezettsége.

Az Szt. és a Gyvt. rendelkezésére figyelemmel a szolgáltatók elkészítették a 2015. évi tevékenységükről szóló éves beszámolójukat. Munkájuk rövid összefoglalása az alábbiakban olvasható, míg a teljes szakmai beszámolókat az előterjesztés 1-7. számú mellékleteként csatoltuk.

A Magyar Málta Szeretetszolgálat hajléktalanok részére nappali ellátást (nappali melegedő) és utcai szociális munkát biztosít 2002-ben megkötött, és a Képviselő-testület 128/2015 (V. 28.) számú határozatával módosított ellátási szerződésünk értelmében.

Bár az utcai szociális munka csak 2011. december 31-éig volt az önkormányzatok számára kötelezően előírt, az ellátást az Önkormányzat ezt követően is biztosította a szolgáltató útján.

A nappali melegedő a Széll Kálmán tér 17. szám alatti, kétemeletes lakóépület szuterénjében, 80 m²-en foglal helyet. A XII. kerületben életvitelszerűen tartózkodó hajléktalanokon kívül – a jó megközelíthetőség miatt – gyakorlatilag a főváros teljes területéről fogadja a lakosság elszegényedett rétegét is.

Az intézmény működési engedélyében meghatározott engedélyezett férőhelye 80 fő, a napi átlagforgalma azonban ennek többszöröse.

Az intézmény alapvető szükségletet elégít ki. Nagytömegű étkeztetést: korlátlan mennyiségben kínál teát (napi 4-600 liter) és zsíros kenyeret (napi 100-120 kg). Alkalmanként adományból friss zöldséget, savanyú káposztát, hagymát, gyümölcsöt, hústerméket és édességet is osztanak. 2015 júliusától a Lipóti pékség két üzletéből is megkapják a megmaradt árut.

A melegedő hétfőtől péntekig – a téli krízis időszakban szombatonként is – reggel fél 9-től 12 óráig tart nyitva. Reggel 6 órától soron kívül kiszolgálják a munkába indulókat.

Az ételosztás mellett információ- és lelki segítségnyújtás, valamint segítő beszélgetések is folynak.

A célcsoport a hajléktalan emberek egész spektrumát öleli fel, rajtuk kívül kisnyugdíjjal rendelkező idősek, pszichiátriai betegek, deviáns fiatalok, munkanélküliek és nagycsaládosok is megfordulnak az intézményben. Az ügyfelek 81 %-a férfi.

A munkatársak között a Szeretetszolgálat alkalmazottain túl vannak az aktív korúak ellátásához szükséges 30 napos önkéntes munkát vállalók, közösségi szolgálatot teljesítők és közérdekű munkát végzők.

Szintén a Máltai Szeretetszolgálat tartja fenn az Utcai Gondozó Szolgálatot, melynek működése kerületünk egészére kiterjed. A kerületben élő hajléktalanok legjellemzőbb tartózkodási helyei a Normafa erdős területei, a Budakeszi erdő, Csillebérc, a Széchényi-hegy, az Istenhegy, a Kissváb-hegy, Zugliget, a Gesztenyés kert, a Városmajori park, valamint a Királyhágó tér.

2015 elején 102 gondozott hajléktalan volt a kerületben, akik közül 15 főt új ügyfélként regisztráltak.

Az utcai szociális munkát a kerületben 2 szociális munkás végzi, folyamatos munkarendben, heti 40 órában. Tevékenységük a terepmunka, a feltérképezés, az egyéni esetkezelés, a segítő beszélgetés, az ügyintézés, a szállítás, az utógondozás és a dokumentációk vezetése.

A Szolgálat leggyakrabban a helyi közterület felügyelettel, a Rendőrség szerveivel kerül kapcsolatba, továbbá kapcsolatot ápol Önkormányzatunkon kívül a Pílisi Parkerdőgazdasággal is.

2015-ben 1 483 920 Ft szolgáltatási díjat fizettünk a szolgáltatónak, további 360 000 Ft-ot pedig hideg élelmiszer biztosítására.

Szenvedélybetegek közösségi ellátására 2006 júliusában, szenvedélybetegek nappali ellátására 2012 júniusában kötöttünk szerződést a Máltai Szeretetszolgálattal. Időközben – 2009. január 1-jétől – a szenvedélybetegek közösségi ellátása megszűnt mint kötelező önkormányzati kötelezettség, ellátási szerződésünk azonban változatlanul érvényben maradt.

Mindkét ellátást a 2015 májusában 15. születésnapját ünneplő „Fogadó” biztosítja a Kékgolyó utcában.

A Fogadó „külső” részében a szolgáltatás az alapvető szükségleteket célozza: ruha, információ, telefon, számítógép-használat, pihenés, néhány jó szó, míg „belső” részében azokra a szenvedélybetegekre és hozzátartozóikra, valamint életvezetési és párkapcsolati problémákkal küzdőkre terelődik a figyelem, akik már eldöntötték, hogy valamit tenni szeretnének a változás érdekében.

Betegségkép szerint szenvedélybetegeket (alkohol, drog, játék, gyógyszer, étkezési zavarok, társfüggőség), pszichológiai-pszichiátriai problémával (depresszió, személyiség zavarok, skizofrénia), és egyéb problémákkal (családi működési problémák, párkapcsolati problémák) küzdő személyeket fogadnak. A kliensek nagy része összetettebb problémákkal jelenik meg: a szenvedélybetegség mellett gyakran a nehéz szociális helyzet, munkanélküliség, lakhatási gondok, hajléktalanság vagy pszichiátriai betegség is jelen van.

Az intézmény szolgáltatásai között van az egyéni és a családi konzultáció, a terápiás beszélgetések, az álláskeresés, a szociális ügyintézés és az információközvetítés. Helyet biztosítanak több önszorgító csoport számára, köztük a Névtelen Drogfüggők csoportjának, a Női Gyűlésnek, az Alkoholisták Felnőtt Gyermekei csoportnak.

A Fogadó legmeghatározóbb szolgáltatása továbbra is a családterápia. Ehhez illeszkedve gyakorlati helyet is biztosítanak a családterápiás képzésben tanulók és a szociális munkás hallgatóknak.

2015-ben 1 550 000 Ft-ot fizettünk az ellátás biztosítására, míg a közösségi ellátást térítésmentesen biztosították a kerületiek részére.

(1. számú melléklet)

Az Egalitás Alapítvánnyal támogató szolgáltatás biztosítására 2007 májusában szerződött az Önkormányzat. A szolgáltató önkormányzati támogatást a feladatellátásért nem kért.

2009. január 1-jétől ez az ellátás is kikerült a kötelező feladatok köréből, szerződéses jogviszonyunk azonban a mai napig fennmaradt, támogatást a szolgáltatónak továbbra sem nyújtunk.

A támogató szolgálat Budapest egész területén nyújtja az ellátást, székhelye Budapest II. kerületében található. Alapfeladata a fogyatékos személyek személyi segítése, információnyújtás, tanácsadás és szállítószolgálat biztosítása. Egyéb szolgáltatásai között szerepel a foglalkoztatási rehabilitációs tanácsadó szolgálat, a szabadidős programok szervezése, kiemelt rendezvényeken a személyi segítség és szállítás biztosítása, valamint gyógyászati segédeszközök kölcsönzése, gyógyászati segédeszközök bemutatása.

A támogató szolgálat két 9 személyes kisbusszal rendelkezik a szállítási feladatok ellátására.

2015-ben 68 ellátottjuk volt, közülük mindösszesen 7 fő volt kerületi lakos. Az év folyamán további 4 olyan érdeklődő volt kerületünkben, akik a kapacitáshiányból adódó hosszú várakozási idő miatt nem nyújtottak be kérelmet a szolgáltatásra. Azóta 2016-ban 1 főt már felvettek az ellátottak közé.

43 fő igényelt személyi segítő szolgáltatást, közülük 32 személy részesült ellátásban, 2 fő volt közöttük kerületi lakos.

66 fő igényelt személyi szállítást, azon belül 7 fő volt kerületi.

A szállítást leggyakrabban egészségügyi intézményekbe, kulturális rendezvényekre, valamint fejlesztő intézménybe történő eljutás érdekében igényelték.

(2. számú melléklet)

A **Boldog Gizella Alapítvánnyal idősök átmeneti ellátása** céljából 2009-től állunk kapcsolatban. Az eltelt évek során két alkalommal módosítottuk szerződésünket, mindkettő módosítást a férőhelyek számának emelése indokolta, ennek köszönhetően ma már 6 férőhelyen fogadják időseinket.

A szolgáltató intézménye Biatorbágyon működik, ahol a tartós és az átmeneti bentlakásos ellátás mellett alapszolgáltatást – idősök és demensek részére nappali ellátást – is kínálnak.

Együttműködésünk a szolgáltatóval kizárólag az átmeneti ellátás biztosítására szól, amely 1+1 évig vehető igénybe. A gondozottak általában többféle krónikus betegséggel élő idős emberek, számosan közülük kommunikációs- vagy mozgásképeségükben korlátozottak, illetve kognitív hanyatlással, demencia szindrómával élnek. Számukra a 24 órás felügyelet, egyénre szabott ápolási, gondozási tevékenység, teljes körű ellátás (étkeztetés, öltözés és higiénés tevékenység segítése, mosdai, takarítási szolgáltatások). Az esetenként szükséges szakápolás mellett, idejük kellemes eltöltésére számos hasznos és szórakoztató elfoglaltságot nyújtó lehetőséget biztosítanak, a cél az időskori „én-integritás” elérését akadályozó tényezők hatásának mérséklése.

A szolgáltató által szervezett foglalkozások egy része szórakoztató, kulturális jellegű szabadidős tevékenység (közös zenehallgatás, népdalkör, filmklub rejtvényfejtő klub, társasjáték foglalkozások) másik része a meglévő fizikai és szellemi képesség megőrzését segíti elő (fénycsoport, szenior torna, illetve terápiás jellegű foglalkozások, mint a zeneterápia, kutyával asszisztált rehabilitációs foglalkozás, zenés, táncos mozgásprogram speciális igényű idősök számára, egyéni és csoportos gyógytorna, egyéni mentálhigiénés gondozás).

Havi rendszerességgel Hozzátartozói csoportot is működtetnek, ahol pszichológus, mentálhigiénés szakember, illetve a gondozási részterületeket ismerő kollégák, meghívott szakemberek nyújtanak tájékoztatást, támogatást a hozzátartozóknak. Különösen fontos és hiánypótló program ez az Alzheimer kóros és egyéb demenciával élő kliensek hozzátartozói számára.

2015. évben a 6 átmeneti férőhely 94%-os kihasználtsággal működött.

2015. évi önkormányzati támogatásunk összege 6 421 244 Ft.

(3. számú melléklet)

A **Sorsunk és Jövőnk Szeretetszolgálat Egyesület** a családok átmeneti otthona ellátását vállalta 2012 júliusától, határozatlan időre. A szolgáltató 3 otthont működtet, Budapesten a VII. kerületben, Diósdon és Érden. A kerületi családokat Érden, a Don Bosco Családok Átmeneti Otthonában fogadják. Az Otthon 11 család számára 40 férőhellyel szolgál. Az Otthon megközelíthetősége kiváló, a lakók munkába járását ez jelentősen megkönnyíti.

Az ellátás jellemzői eltérnek az albérleti életformától. A családoknak házirendhez kell alkalmazkodnia, saját családjuk tagjain kívül más családokhoz is. A szolgáltató diplomás szociális munkásokat és szociális gondozókat alkalmaz, akik a családoknak segítséget nyújtanak, de a gyermekneveléssel kapcsolatos terheket nem veszik le a szülők válláról.

A családok önálló szobákban laknak, mindegyikhez saját fürdőszoba tartozik. A főzésre, mosásra, beszélgetésre, szabadidős tevékenységekre közösségi tereket vehetnek igénybe. Emellett parkosított udvart, saját játszótérrel alakították ki a lakók részére, ezáltal valóban nyugalmat biztosít a gyakran agresszív környezetből érkező családoknak.

A szakmai munka fontos része az önálló élethez szükséges kompetenciák kialakításán túl a munkába állítás, valamint a lakhatás megoldása.

A családok felvétele a kerületi Családsegítő és Gyermekjóléti Központtal együttműködve történik. Az otthonokban a családok 12+6 hónapig tartózkodhatnak.

2015-ben 1 család ellátását biztosították, a 2 felnőtt és 1 gyermekük összesen 286 gondozási napot töltött az otthonban, a feladatellátásért 500 000 Ft volt az Önkormányzat hozzájárulása.

(4. számú melléklet)

A fogyatékos személyek nappali ellátására kötött másik ellátási szerződésünk is módosításra került 2015-ben. 2013 novemberétől az Értelmi Fogyatékosokkal Élők és Segítőik Országos Érdekvédelmi Szövetsége vállalta az ellátást 1 kislány részére, szülői kezdeményezésre. A fenntartó személyében tavaly változás történt, az ellátást nyújtó Szívárványország Napközi Otthon fenntartását az **Értelmi Fogyatékosokkal Élők és Segítőik Közép-magyarországi Regionális Közhasznú Egyesület** vállalta a továbbiakban, ami szükségessé tette a szerződésmódosítást. Az új fenntartó változatlan feltételekkel biztosítja az ellátást.

A szolgáltató a súlyosan, halmozottan fogyatékos személyek részére azok mentális, pszichés, egészségügyi és szociális állapotának megfelelő szakszerű ápolást-gondozást, napi életritmust, gyógypedagógiai foglalkozást biztosít, továbbá a tanköteles ellátottak részére a fejlesztésükhöz szükséges feltételeket is.

A szolgáltató intézmény 16 férőhelyes, az I. kerületben található, szolgáltatása 8 és 16 óra között vehető igénybe, szakembergárdája 7 főből áll.

2015-ben 960 000 Ft támogatást fizettünk.

(5. számú melléklet)

Gyermekek átmeneti otthona ellátást a **Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzata** által fenntartott Gyermekek Átmeneti Otthona nyújtja kerületünknek 2014 februárjától. A IX. kerületi intézményben egy férőhelyre kötöttünk szerződést, 1 000 000 Ft ellenében, amely egyúttal készenléti díj is. Abban az esetben, ha testvérek szorulnak ellátásra, a további férőhelyeket a szolgáltatási díjon felül fizetett napidíjért vehetjük igénybe.

Az ellátást a kerületi Családsegítő és Gyermekjóléti Központ javaslata alapján olyan gyermek veheti igénybe, aki családban él, de átmenetileg ellátás és felügyelet nélkül maradt.

2015-ben nem volt igény az ellátásra, a férőhely fenntartásáért 1 000 000 Ft-ot fizettünk.

(6. számú melléklet)

2015 júniusában fogyatékos gyermekek nappali ellátására az Önkormányzat **Újbuda Önkormányzatával** új megállapodást kötött, mert a szolgáltató személyében változás történt. Addig az Újbudai Rehabilitációs Központ, míg azt követően az Újbudai Szociális Szolgálat fogadja változatlan feltételekkel ugyanazt a 2 fogyatékos kisgyermeket. Az ellátás helyszíne továbbra is a XI. kerület, Ménesi út 16. szám alatti intézmény.

Megállapodásunk a 2 gyermek intézményi jogviszonyának végéig szól. 2015. augusztus 27-ével az egyik gyermek lakóhelye megváltozott, emiatt az Önkormányzat a szolgáltatási díjat e gyermek után csak 2015. augusztus 27-éig fizette.

Az intézményben ellátott gyermekek súlyos, halmozottan sérültek, rehabilitációjukat, rekreációjukat szociális gondozók és terápiás munkatársak segítik, egyéni támogatást nyújtanak számukra étkezésben, személyi higiéniaiban.

A gyerekek tankötelezettségének teljesítését a Montágh Imre Általános Iskola gyógypedagógusai segítik. A 2015. évi szolgáltatóváltás ellenére a gyermekek ellátása folyamatos és zökkenőmentes maradt. Támogatásunk összege 2015-ben 2 536 500 Ft volt.

(7. számú melléklet)

A Képviselő-testület Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 13/2013. (IV. 30.) Bp. Főv. XII. ker. Hegyvidéki Ök. Kt. rendelet 4. számú mellékletének 1.18. pontja szerint az Egészségügyi és Szociális Bizottság megvitatja és értékeli a szociális, valamint gyermekjóléti ellátásokat ellátási szerződés vagy megállapodás alapján biztosító szolgáltatók szakmai tevékenységéről benyújtott éves beszámolókat.

Kérem az Egészségügyi és Szociális Bizottságot, hogy a Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat részére szociális és gyermekjóléti ellátást nyújtó külső szolgáltatók szakmai tevékenységéről szóló beszámolóit fogadja el.

Határozati javaslat:

Az Egészségügyi és Szociális Bizottság – a Képviselő-testület Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 13/2013. (IV. 30.) Bp. XII. ker. Hegyvidéki Ök. Kt. rendelet 4. számú mellékletének 1.18. pontjában biztosított hatáskörében eljárva – Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat részére szociális és gyermekjóléti ellátást nyújtó külső szolgáltatók 2015. évi szakmai tevékenységéről szóló, az előterjesztéshez mellékelte beszámolóit elfogadja.

(Döntéshozatal módja: egyszerű többség)

Budapest Hegyvidék, 2016. május „12.”

Fonti Krisztina
alpolgármester

Pokorni Zoltán
polgármester

Láttam:

dr. Borsodi Klaudia
aljegyző

Melléletek:

1. Magyar Máltai Szeretetszolgálat beszámolója
2. Egalitás Alapítvány beszámolója
3. Boldog Gizella Alapítvány beszámolója
4. Sorsunk és Jövőnk Szeretetszolgálat Egyesület beszámolója
5. Értelmi Fogyatékosággal Élők és Segítőik Közép-magyarországi Regionális Közhasznú Egyesület beszámolója
6. Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzata beszámolója
7. Újbuda Önkormányzata beszámolója